

מקום ויכולה להיות גם בהיכלי מלך ואינו חושש. וכמ"ש ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל. שלפני מלך מלך לבני" היו מלכי ארץ אדום ג"כ אלא דהיינו דוקא לפני מלך מלך לבני" אבל אח"כ הרי כתיב מלך אין באדום כו' לפי שנמשך להיות צמצום באו"ס ב"ה שלא יומשך הפנימי כ"א לסטרא דקדושה דוקא יאר ה' פניו אתנו סלה. והקליפות מקבלים מבחי' אחרים כמאן דשדי בתר כתפוי ונק' אלקים אחרים לפי שישאל ממשיכים כך להיות אור א"ס שורה דוקא במי שבטל כו'. והנה תחלת הבטול הוא בחב"ד שהם הם בחי' בטול ממש ואח"כ נמשך למדות שהן נמשכין מחב"ד ע"י התבוננות שנתהווה בחי' התפעלות הלב באהוי"ר מפני שמתבונן בגדולת א"ס ב"ה ואינו עצמות הבטול ממש כמו חב"ד ואח"כ לנו"ה שהן בחי' ירידה יותר גדולה שאין זה אלא בחי' התפשטות ממנו ולזולתו להוציא מכח אל הפועל ממש להשפיע לזולתו ללמד לאחרים או ליתן צדקה כו'. ואעפ"כ נמשך בהן בחי' בטול לאו"ס ב"ה עד שנמשך למל' דעשיה שהיא סוף הקדושה ונכללת בבחי' בטול ומשם יפרד להיות עלמא דפרודא בבחי' יש ודבר בפ"ע וקרו ל' אלהא דאלהיא שתופסים מקום לעצמם. וקבלתם הוא רק מאחורי העור דנוקבא דהיינו בחי' צירופי אותיות דרך נקבי העור דהיינו בחלל ומקום ריוח שבין צירוף לצירוף כו' כנודע. והנה כתיב אם תגביה כנשר כו' שהן מגביהים א"ע בחוצפה וגסות הרוח כו'. וענין חוצפה זו למעלה היא שרוצים לינק מאו"ס ב"ה שלא ע"י הקדושה שהיא המשכת הבטול הנמשך ע"י ישראל כי מזה אין להם יניקה רק מאחורי העור דנוקבא אלא רוצים שיושפע להם או"ס ממש שלפניו כחשכה כאורה שאין בחי' הבטול תופס מקום כלל לפניו. ואם צדקת כו' וגם שממית היא בהיכלי מלך ומשם יהיה להם יניקה שלא יצטרכו לקבל דרך הקדושה דרך נקבי העור בבחי' שערות וצפרנים כו' רק משם אורידך נאם הוי"ה. כי הוי"ה הוא בחי' השתלשלות צמצום והתפשטות כו' בבחי' עקודים נקודים כו' ומשם אורידך שע"פ סדר ההשתלשלות וצמצום להיות נמשך פנימי כו' אין אור א"ס ב"ה שורה אלא במי שבטל כו'. והנה המשכה זו היא ע"י אתערותא דלתתא מבחי' יעקב שהוא המשיך עקודים נקודים כו'. דהיינו שיהיה צמצום או"ס דרך הקדושה דוקא ע"י בחי' בטול כו' ולכן ויאבק איש עמו שרצה הס"מ להגביה כנשר כו'. והנה יעקב מובחר שבאבות והאבות הן הן המרכבה בחי' חג"ת שבבחי' בטול עצמו דהיינו בחי' חב"ד אין להם אחיזה כו' אלא בחג"ת שהן מדות ההתפעלות מן הבטול כו' ושם הוא אחיזה זלעז"ז דכר דקליפה נגד ז"א כו' משא"כ בחב"ד כנודע שכל המקיפים הם מבינה והמקיף הוא דוחה החיצונים וכמבואר מההיכלות שאין בזה לעו"ז רק נגד ז"ת ולא בהיכל ק"ק שהוא כולל בחב"ד כו'. ויובן זה אצל האדם שאחר התפלה חולפת ועוברת האהבה כו' לפי שהאהבה היא נעשית פנימית (משא"כ ההתבוננות הוא בחי' מקיף כו') בתפלה. ושעת התפלה שסוגר עיניו ואינו רואה זה העולם מתעורר אצלו האהבה ההיא משא"כ אחר התפלה שרואה עיניו העולם ותענוגיו כו'. ואין לך שדוחה את החיצונים אלא מה שהוא בבחי' מקיף היינו שאינו נגבל בכלי שהוא דבר קיים לעד. וכמ"ש בפ' קדש ולזכרון בין עיניך. לפי שפ' קדש היא בחי' חכמה מוחין דאבא (שם בחי' הזכרון) שמתלבשים באימא מקור המקיפים. ולכן כתיב במלחמת עמלק לא תשכח. שכחה היא הסתלקות המוחין דאבא שכשמתלקין מוחין דאבא בבחי' המדות שאין להם אלא מוחין דיניקה שם יש זלעז"ז. וזהו ויאבק שהוא מלשון חבוק שהחבוק הוא בידים חסד דרועא ימינא כו'. כך סיכב גופו בידיו חו"ג דהיינו

שוב בבחי' י' עקב ורצוא בבחי' ביטול לגמרי כו' להמשיך בחי' המקיף עליון. ואזי יהי' עשו שלמטה ממילא בטל ואזי יקוים או אהפך אל עמים כי מעשה אבות סימן לבנים שהם עשו הכנה לבניהם לע"ל במעשיהם. והנה העלאת מ"ן של התקון גלוי וידוע לנו ע"פ התורה פרים בני בקר שנים כו'. בפסח כך. ובשבועות כך כו' משא"כ העלאת מ"ן לעולם התהו אין אתנו יודע עד מה האין ומה הם הקרבנות ואיזה שיעור רק יעקב אע"ה ידע ענינם וכך שלח קרבנות עזים מאתים כו' שהם קרבנות אחרים אשר לא כתובים בתורה בקרבנות דתקון ושיעורים אחרים. ולכן הקריב גם גמלים שהם טמאים בקרבנות דתקון. אך בקרבנות דתהו כתיב מי יתן טהור מטמא כו'. ששם כחשכה כאורה כו' קטן וגדול שם הוא כו' השוה ומשוה כו'. וזהו ענין ויחבקהו. שעשו חיבק את יעקב. ובכ"מ הזכר מחבק וכמ"ש וימינו תחבכני שהמשיפע מחבק את המקבל ומקיפו מכל צד להגביהו למעלה כו'. והיינו לפי שעשו שרשו מבחי' מקיף מעולם התהו. אך הדרך שיגיע לזה הוא ע"י כי והוא עבר לפנייהם בחי' והוא כו' ואח"כ וישתחו ארצה שבע פעמים בחי' נפ"א ללקט נצוצין. עד גשתו עד אחיו. פי' עד שגשש ופגע באחיו דהיינו שליקט את הטוב שבעשו בחי' לבונה שע"ז הוא אחיו של יעקב שהמקיף והפנימי נלקחו ממקום א'. ואזי וירץ עשו לקראתו. עשו הוא כח המלוכש בעשו הגשמי רץ ממטה למעלה לקראתו וכמשל הנרות שבטלים לאבוקה כאשר נקרבו אורם לאור האבוקה כו'. ואחר שנברר בחי' הטוב שבו אזי ויחבקהו מלמעלה למטה שנכנס המקיף עליון ג"כ ביעקב. ונמצא שנכללו ביעקב כל הבחי' כנ"ל. ועי"ז וישקהו בחי' נשיקין ונקוד עליו בחי' נקודות הוא בחי' חכמה והיינו לפי שבשכירה היה הסתלקות חכמה ועתה אחר הביורר הנה נתגלה. ואח"כ ויבכו הנה בכיה היא מפני שמחה או מרירות שע"י כיווץ במוח דוחה המותרות בליחות הדמעות. וע"י שמחה הוא כמ"ש בזוהר שה"ש גבי ר"ע שזלגו עיניו כו'. והיינו לפי שהשמחה הוא התפשטות החיות כמ"ש ושמועה טובה טובה תדשן עצם. וכמעשה דאספסינוס כו' הוא הילוך הדם בעורקים וכן ברוח החיות שבו וכן בהמשכות מוחין חדשים כי יש בחי' עבור יניק' מוחין. והנה כשיש כלי למטה לקבל השמחה אז היא מתפשטת ונותנת מוחין חדשים. וכן עי"ז מתפשט רוח החיים לדשן עצם כנ"ל. אבל כשהכלי קטן מהכיל אזי מתקבץ במוח דוחה המותרות בליחות הדמעות. וענין זה היה ג"כ גבי יעקב ועשו שהי' התגלות בחי' כתר למעלה מעלה כו' והיה רוב שמחה שנתקרבו כ"כ מעלה מעלה עם מה שנפל למטה מטה בריחוק בשבה"כ. עשו ויעקב כמו שני אחין שלא ראו זא"ז זמן רב מאז היה שבה"כ. וז"ש לע"ל בככי יבאו שע"י בחי' בכיה דוקא שהוא ע"י התגלות מדרגות הגבוהות כו'. ובתחנונים אויבילם אל נחלי מים:

ויאבק איש עמו כו'. הנה נודע שמלחמה זו היא מלחמת הס"מ בסטרא דקדושה. וכענין מלחמה לה' בעמלק וכנודע מן הפרדס שמה שנגע בכף ירך יעקב. דפגים אתר דנבואה עד דאתא שמואל ותקן הנצח כמ"ש וגם נצח ישראל לא ישקר. ולכאורה אינו מובן איך יתכן להיות הס"מ נלחם נגד הקדושה והלא כל עיקר חיות הקליפות הוא מהקדושה וכענין לא כאברהם שיצא ממנו ישמעאל כו' מותר החסד כו'. ולע"ל כשיבורר אזי כתיב ואת רוח הטומאה אעביר כו'. חיל בלע ויקאנו. בלע המות לנצח. והיה כלא היה. וכת"י עת אשר שלט האדם באדם לרע לו. ואין יהי' יכולת בידו להלחם כו'. אך הענין הוא כי הנה המאציל העליון ב"ה הוא סוכ"ע ולפניו כחשכה כאורה. שממית בידים תתפש והיא בהיכלי מלך שאינה תופסת

משא"כ אבק הוא דאשתאר מן נורא כמשל העצים שדולקים באש שהאש שואב יסוד אר"מ שבתוכו ולא נשאר אלא יסוד העפר שהוא האפר ואפר זה הוא אינו מצמיח כמו עפר (שמצמיח מעצמו אלא זורעין בו ומצמיח שלכן הוא כשר לכסוי הדם) כך עד"מ מל' דקליפה היא אחר גמר כל הביירוים שעיקר היות הקליפות הוא ע"י שבה"כ ומה שנברר תחלה היותר מובחר הוא נעשה אצ"ו והנשאר נעשה בריאה כו' עד שהמדרגה התחתונה סוף כל הביירוים מה שא"א עוד לברר שם הם הקליפות ולא נשאר בהם אלא חיות מועט כמו אבק שכשזורעין בו עכ"פ מצמיח (ומ"מ אינו כמו עפר שמצמיח מעצמו ואם זורעים בו מצמיח בו כהנה וכהנה) וחיות הוזה הוא ג"כ רק בזמן הגלות אבל לע"ל ואת רוח הטמאה אעביר כו'. ולא יהיה להם חיות מכל וכל. וע"ז ארז"ל העלו אבק עד כה"כ היא מל' דאצ"ו שגם בחי' אבק נתכלל למעלה ע"י הביורור של יעקב כמו שכאשר ויאבק איש עמו גם יעקב נתחזק ובייר ממנו (והעלו ל' רבים לפי שהביורור היה ע"י שניהם יעקב הוא המברר וס"מ הוא המתברר כו') וכמו שחבק הס"מ ידיו חו"ג על גופו של יעקב כך חבק ידיו יעקב חו"ג שלו על גופו של ס"מ כי כן דרך המתאבקים במלחמה וכך הוא דרך מלחמת היצה"ר כמארז"ל לעולם ירגיזו כו' ולכן גדול כח התשובה (כי הביורור היינו ענין תשובה כו') ובמקום שבע"ת כו' דמשכין ל' בחילא יתיר כו' והיינו מלחמת זלעז"ז דז"א ועד"ז מתברר גם האבק במלחמת זלעז"ז דנוק' וכמ"ש בזה ע"פ בכל לבבך בנ' יצריך דא הוא רזא כו'. והאבק הוא מל' דקליפה. עלה עד כסה"כ מל' דקדושה שמבחי' מל' הוא שמשתלשל מעולם ועד עולם עד מל' דעשי' להיות מקור האבק כי משם יפרד כו' כי ז"א ונוק' דקליפה נגד ז"א ונוק' דקדושה והביורור הוא להיות מל' דקליפה נכללת במל' דקדושה וז"א בז"א דקדושה כו'.

שהלבישו חו"ג של ס"מ את גופא דיעקב כדי להפילו ולהמשיך לבו אחריהם וכמו המדות של נה"ב שמלבישין את נפש האלקי' ומונעין הדביקות כו' ואין התלבשות זו אלא בשעה שמסתלקים מוחין דאבא וכמארז"ל צרכי עמך ישראל מרובים ודעתם קצרה פי' שכשהדעת מתקצר ומתמצם בבחי' מוחין דיניקה אזי נעשו צרכי עמך מרובים רבים ונפרדים. ולתאוה יבקש נפרד כו'. ואעפ"כ וירא כי לא יכול לו מפני שיעקב הוא י' עקב היינו הארת יסוד אבא שהוא שרש האצ"ו שיעקב הוא שהמשיך כל בחי' עקודים נקודים כו' שהיו תחלה תחת ממשלת לבן. וללבן שתי בנות לאה ורחל ויעקב הפכם לקדושה כו'. ונמשך גם במדותיו בחי' בטול ממוחין דאבא ולא יכול לנגוע רק בכף הירך שהיא השפעה שממנו ולחוץ ששם הארת הבטול מועטת כנודע שכליו' מבשלין הזרע שנעשה גשמיות כו'. ובזה טעה הס"מ שכסבור שיעקב אינו אלא מרכבה לחג"ת אבל כאמת שרש יעקב ויסודתו בהררי קדש חכ' עלאה יסוד אבא מוח הזכרון כו' והנה מלחמה זו היא בזלעז"ז בבחי' דכר דקליפה שכנגד ז"א ועד"ז יש זלעז"ז בבחי' מל' דקליפה כו'. וזהו ההפרש שבין עפר לאבק שנו' בזה כי הנה ד' יסודות ארמ"ע העפר היא תחתונה שבכולם ואש רוח מים הם הגבוהים יותר ואעפ"כ כולם אין מצמיחים פירות רק הכל היה מן העפר. והטעם כי העפר הוא מבחי' מל'. ומן העפר אשר יהיה בקרקע המשכן. ובקדושה היא בחי' התכללות ונעוץ תחלתו בסופן דייקא וכנודע מ"ש אני ראשון ואני אחרון שהמל' הוא כתר אנ"י אותיות אי"ן (והחכמה מאין תמצא כי אי"ן הוא בחי' כתר) הוא כתר שהוא הממוצע בין המאציל לנאצלים להיות מאין יש ולכן יש כח זה גם להמל' הוא בחי' עפר להצמיח כל צמח האדמה בגשמיות וגם ברוחניות יש כח להמל' שהוא סוף המדרגו' מקור אתדל"ת להיות אתדל"ע להמשיך אור הי"ס כו'.

פרשת וישב

להם ע"י זה מתבררים כל ניצוצות הקדושה כמו שאמרו רז"ל לא גלו ישראל אלא להוסיף עליהם כו' להיות בלע המות וכו'. ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ ונגלה כבוד ה' כי עין בעין יראו וגו'. וכמו שהוא בכללות העולם כך הוא בפרטות בכל נפש מישראל בעבודת ה' כי הנה הנשמה טרם ירידתה לעולם הזה להתלבש בגוף ונפש החיונית הבהמית היתה קשורה ומיוחדת במקורה ושרשה במאצילה ברשפי אש האהבה בטבע כשלהבת העולה מאליה כו' והיה לה בחי' אהבה ויראה טבעי' בגילוי רב שהוא בחי' כסף וזהב. כסף מלשון נכסף נכספת דיינו בחי' אהבה. וזהב מצפון יאתה שהוא בחי' שמאל שהוא בחי' יראה ואח"כ כשירדה הנשמה לעולם הזה להתלבש בגוף הגשמי הנה גם בחי' אהבה ויראה שהיה לה הם מסותרות ומכוסות בלב הגשמי ואינה יכולה לראות באהבה ויראה בהתגלות כל כך כבתחלה ונמצא שנגרעו האהבה ויראה מערכם. וא"כ למה זה ירדה הנשמה לעוה"ז מאחר שהיא ירידה גדולה וגרועין גדול מבתחילה. אך הנה כתיב טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. אלפי לשון לימוד כלומר שיש לי יתרון ומעלה בתורת פיך בעוה"ז יותר מבחי' זהב וכסף שהיתה הנשמה למודה בהם בתחלה. והענין כמו שאמרו רז"ל יפה שעה אחת בתשובה וכו' כי ע"י תשובה עילאה מעומקא דלבא תהיה דביקת הנפש באלהים חיים יותר נפלאה ברעותא דלבא כמ"ש לקמן ונמצא שאע"פ שיש לה

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען. להבין ענין זה גם כפל לשון בארץ מגורי אביו בארץ כנען. הנה כתיב אתהלך לפני ה' בארצות החיים. שיש שני ארצות שהם ב' בחינות כלים להשראת חיים עליונים (וכמו חיים לשון רבים כך ארצות לשון רבים). וביאור הענין צריך להבין למה נק' א"י בכל התורה ארץ כנען. והרי חם הוא אבי כנען ומה הוא היחוס שבח א"י בזה (גם להבין מ"ש כנען בידו מאזני מרמה) גם מה שכתוב ולא יהיה כנעני עוד בבית ה' צבאות ביום ההוא. הנה נודע שכל התורה כולה נדרשת בזה לעומת זה כי כמו שיש לבן ועשו בקליפה וכן שר הטבחים ושר המשקים וכו'. כך יש כל בחי' אלו בקדושה כי זה לעומת זה עשה אלהים. והנה שלשה בני נח הם למעלה בקדושה ג' בחי' גווני קשת חיור סומק ירוק. אלא שבהשתלשלות העולמות בבחינת נפילה ממדרגה אחר מדרגה נעשה חם גשמי אבי כנען. ולהבין ענין כנען בקדושה הנה כנען פירושו סוחר כמ"ש כנעניה נכבדי ארץ. וכתיב כנען בידו מאזני מרמה. היינו עד"מ כמו הסוחר שיפזר ממון כסף וזהב ומוציאם מרשותו כדי להרויח ולהשתכר וכל עיקר כוונתו להיות מפזר ונוסף עוד. כך הנה מקור נשמת ישראל שהוא בחי' כנ"י נמשלה בגלות לסוחר זה כדכתיב בא אחיך במרמה ויקח ברכתך. כי הנה כתיב עת אשר שלט האדם באדם לרע לו. שע"י התלבשות השכינה בבחי' גלות בתוכם להשפיע